

Saldus novada Šķēdes pagasta bibliotēka

Bibliotēkas 2020.gada pārskats

Saldus novada Šķēdes pagastā, 2020

Saturs

Pārskata perioda kopsavilkums	3
1.Vispārīgs bibliotēkas raksturojums	4
2.Finansiālais nodrošinājums	4
3.Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums	5
4.Personāls	6
5.Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība	7
6.Krājums	8
7.Darbs ar bērniem un jauniešiem	10
8.Novadpētniecība	10
9.Projekti	10
10.Publicitāte	10
11.Sadarbības tīkla raksturojums	11

Pārskata perioda kopsavilkums

Šķēdes pagasta bibliotēkas darba prioritāte ir kvalitatīva bibliotēkas klienta apkalpošana. Tā kā pagasta iedzīvotāju skaits ar katru gadu sarūk un pārredzamā nākotnē nav gaidāma uzlabošanās šajā jomā, bibliotēkas darbības mērķis- noturēt esošos bibliotēkas lietotājus un mēģināt personīgi uzrunāt tos, kuri vēl nav atraduši ceļu uz bibliotēku.

Bibliotēkas sniegtie pakalpojumi pārskata periodā nav radikāli mainījušies, salīdzinot ar iepriekšējo gadu. 2020.gada darbība ārkārtas situācijā un Covid-19 apstākļos lika meklēt jaunas un pat radošas iespējas lasītāju apkalpošanā, lai ievērotu visus epidemioloģiskās drošības nosacījumus, tajā pašā laikā lai neatstātu iedzīvotājus bez iespējas iegūt informāciju un grāmatu lasīšanas.

Nākošajā pārskata periodā jāturpina savākto novadpētniecības materiālu dokumentēšana un sakārtošana, kā arī to popularizēšana.

1. Vispārīgs bibliotēkas raksturojums

Šķēdes pagasta bibliotēka ir 1955.gadā dibināta Apvienotās Jaunlutriņu un Šķēdes pagastu pārvaldes struktūrvienība.

Bibliotēka veic dokumentu uzkrāšanu, sistematizēšanu, saglabāšanu un nodrošina informācijas pieejamību pagasta iedzīvotājiem. Šķēdes pagasta bibliotēkas darbība vērsta uz pagasta iedzīvotāju lietderīga brīvā laika pavadīšanas un pašpilnveides iespējām.

Bibliotēkai ir informācijas, izglītības un kultūras iestādes funkcijas, tai ir liela loma iedzīvotāju izglītošanā, iepazīstinot ar dažādiem informācijas meklēšanas paņēmieniem un iespējām. Bibliotēkas darba neatņemama sastāvdaļa ir drukāto izdevumu piedāvāšana lasītājiem, šobrīd aktuāla ir arī digitālo iespēju (dažādas datubāzes, e-grāmatu lasīšana, e-pakalpojumi u.c.) popularizēšana.

Šķēdes pagasta bibliotēkas apkalpojamā teritorijā ietilpst Šķēdes pagasts. Šķēdes pagastā reģistrēti 520 iedzīvotāji, no tiem 78- bērni un jaunieši līdz 18 gadu vecumam (PMLP dati uz 01.07.2020.). Pagastā ir ļoti maz darba vietu un nav neviena izglītības iestāde. Pagasta iedzīvotāji darbības vecumā lielākoties strādā ārpus pagasta un pat novada robežām, arī bērni mācās citās Saldus un tuvāko novadu skolās. Tā kā lielāko darbadienas daļu iedzīvotāji pavada ārpus pagasta, tad nepieciešamības gadījumā arī bibliotēkas tiek izmantotas atrašanās vietā un Šķēdes bibliotēkā viņi iegriežas retāk.

Pārskata periodā bibliotēkas darbībā izmaiņas nav notikušas. 2020.gadā nav notikusi bibliotēkas akreditācija. Bibliotēkas atkārtotas akreditācijas atzinums ir spēkā līdz 2019.gadam, nākošā akreditācija paredzama 2021.gadā.

2. Finansiālais nodrošinājums

Esošais finansējums nodrošina tikai bibliotēkas pamatfunkciju veikšanu minimālā apjomā, taču nav attīstību veicinošs.

Krājuma papildināšanai budžetā atvēlētā summa ir ļoti maza un nepietiekoša, lai kvalitatīvi atjaunotu un papildinātu bibliotēkas fondu. 2020.gadā krājums atjaunots par kopumā 1287 *EURO*, no tiem- 836 *EURO* grāmatām un 451 *EURO* periodikai. Preses izdevumi tiek abonēti dažādu abonēšanas kampaņu un atlaižu laikā. Bibliotēkā pieejamais preses izdevumu piedāvājums nav apmierinošs.

Tabula "Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums"

	2018	2019	2020
Kopā (EUR)	10326	9476	9378
Pašvaldības finansējums	10326	9476	9378
Citi ieņēmumi:			
<i>t. sk. maksas pakalpojumi</i>			
<i>t. sk. ziedojumi un dāvinājumi</i>			
<i>t. sk. VKKF finansējums</i>			
<i>t. sk. citi piešķirumi</i>			

Tabula "Bibliotēkas izdevumi"

	2018	2019	2020
Izdevumi kopā (EUR)	10326	9476	9378
Darbinieku atalgojums (bruto)	6150	5522	5875
Krājuma komplektēšana	1777	1314	1287

Tabulās uzskatāmi redzams, ka bibliotēkas finansiālais nodrošinājums, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, pēdējo trīs gadu laikā ir ar tendenci samazināties. 2020.gada kopējais bibliotēkas finansējums attiecībā pret 2019.gada finansējumu, ir samazinājies par 1,1% (-98 *EURO*), bet krājuma finansējums- par 2,1% (-27 *EURO*).

3.Materiālā un tehniskā stāvokļa vērtējums

Tā kā Šķēdes pagasta bibliotēka 2018.gada sākumā pārcēlās uz citām, tikko izremontētām un īpaši bibliotēkai pielāgotām telpām, 2020.gadā bibliotēkā nav notikuši nekādi remontdarbi un tādi nav plānoti arī 2021.gadā.

Pagājušajā gadā bibliotēkā iegādāts rakstāmgalds un datora procesora turētājs, kopumā par 180 *EURO*.

Tabula "Bibliotēkas iekārtas un aprīkojums"

	Darbiniekiem (skaits)	Lietotājiem (skaits)	Piezīmes
Datori	1 (2016.g.)	4 (2015.g.) 2 (2007.g.)	
Multifunkcionālās iekārtas	1 (2015.g.)	-	
Citas iekārtas	3	-	Laminēšanas iekārta, fotoaparāts, mobilais telefons

4. Personāls

Šķēdes pagasta bibliotēkā pārskata periodā personāla sastāvā nav notikušas izmaiņas.

Bibliotēkā strādā 1 pilnas slodzes darbinieks- bibliotēkas vadītāja ar kvalifikāciju Bibliotekārs, kas atbilst trešajam profesionālās kvalifikācijas līmenim. Bibliotēkai nav atsevišķas apkopējas, viņas pārziņā ir visa pakalpojumu centra ēkas, kurā atrodas arī bibliotēka, uzkopšana.

Ņemot vērā ārkārtas situāciju sakarā ar Covid-19, 2020.gadā bibliotēkas vadītāja piedalījies 2 Saldus pilsētas bibliotēkas organizētos semināros, kā arī apguvusi Latvijas Pašvaldību mācību centra organizēto 6 stundu profesionālās kvalifikācijas pilnveides programmu "Interneta atbildīga lietošana". Diemžēl šī paša apstākļa dēļ izpalika vairāku plānoto apmācību apmeklēšana.

Tabula "Apmeklētie profesionālās pilnveides pasākumi"

N.p.k.	Norises laiks	Norises vieta	Organizētājs(-i)	Pasākuma nosaukums, galvenās tēmas	Stundu skaits
1.	03.03.2020.	Rīga	Latvijas Pašvaldību mācību centrs	Interneta atbildīga lietošana (<i>Drošība un riski internetā; bērniem nepiemērots, kaitīgs saturs; kibernobings; sextings; privātums; drošības uzstādījumi utt. Palīdzība problēmsituācijās. Praktiski padomi interneta drošākai izmantošanai</i>)	6

5. Pakalpojumu piedāvājums un pieejamība

Tabula "Bibliotēkas pamatrādītāji"

	2018	2019	2020	% salīdzinot ar iepr. gadu
Lietotāju skaits	302	267	225	-11,6%; -15,7%
<i>t. sk. bērni</i>	72	68	48	-5,6%; -29,4%
Bibliotēkas apmeklējums	4588	3560	2245	-22,4%; -37%
<i>t. sk. bērni</i>	2163	1477	784	-31,7%; -47%
Virtuālais apmeklējums				
Izniegums kopā	14369	11282	6553	-21,5%; -42%
<i>t. sk. grāmatas</i>	4714	4705	3214	-0,2%; -31,7%
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	9633	6577	3335	-31,7%; -49,3%
<i>t. sk. bērniem</i>	907	998	509	+10%; -49%
Bibliotēkārāis aptvērums % no iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	52,8%	50%	43,3%	-2,8%; -6,7%
<i>t. sk. bērni līdz 18 g.</i>	71,3%	89%	61,5%	+17,7%; -27,5%
Iedzīvotāju skaits	572	530	520	-7,3%; -9,8%

2020.gadā bibliotēkas darba pamatrādītāju katastrofālo kritumu izraisīja dzīve Covid- 19 ārkārtas situācijā, kad ilgāku laiku vairākos periodos bibliotēka bija slēgta apmeklētājiem. Tomēr arī tad iespēju robežās tika meklēti risinājumi, lai lasītājs saņemtu sev nepieciešamo informāciju vai literatūru.

Lai uzlabotu situāciju, ka finansējums bibliotēkas krājuma papildināšanai ir nepietiekošs, tiek izmantots SBA pakalpojums. 2020.gadā Šķēdes pagasta bibliotēka no Brocēnu novada Remtes, Gaiķu un Satiķu bibliotēkām, kā arī Saldus novada Jaunlutriņu, Ošenieku, Lutriņu, Saldus pagasta un Saldus pilsētas bibliotēkām SBA saņēmusi 214 eksemplārus, savukārt Brocēnu novada Gaiķu un Brocēnu bibliotēkām, Saldus novada Jaunlutriņu un Zirņu bibliotēkām izsniegusi 71 eksemplāru.

Tabula "SBA rādītāji"

SBA	2018	2019	2020
No citām Latvijas bibliotēkām saņemto dokumentu skaits	169	216	214
Uz citām Latvijas bibliotēkām nosūtīto dokumentu skaits	33	115	71

Daudzi bibliotēkas lietotāji labprāt izmanto iespēju lietot bibliotēkas datorus, gan izklaidei, gan informācijas meklēšanai, gan rēķinu nomaksai i-bankā, gan saziņai ar valsts iestādēm, gan deklarāciju un iesniegumu iesniegšanai un informācijas izdrukai Datamed, VID, LDC un LAD. Bibliotekārs darbojas kā konsultants, palīdzot internetbankas un citu e-sistēmu lietošanā. Diemžēl Covid- 19 apstākļos 2020.gadā arī šīs darbības tika traucētas, tomēr katra situācija tika risināta individuāli.

2020.gadā bibliotēkā sniegtas 61 uzziņa par dažādiem tematiem; elektroniski nosūtīti 33 dokumenti, galvenokārt no datubāzes Periodika.lv.

2020.gadā bibliotēkā notikušas 11 tematiskās literatūras izstādes.

Šķēdes pagasta bibliotēka, pateicoties tam, ka te nav sliekšņu un atšķirīgu grīdas līmeņu, ir pieejama apmeklētājiem ar kustību traucējumiem.

6.Krājums

Krājuma komplektēšanai piešķir līdzekļus pēc pagastā deklarēto iedzīvotāju skaita, neņemot vērā nekādus citus rādītājus.

Komplektējot krājumu, tiek ņemtas vērā lasītāju intereses un izteiktās vēlmes pēc kādas konkrētas grāmatas, tēmas vai autora. 2020.gadā no kopējā jaunieguvumu skaita (neskaitot seriālizdevumus) 21 eksemplārs jeb 15,6% ir literatūra bērniem un jauniešiem.

Preses izdevumi tiek abonēti uz gadu. 2020.gadam abonēti 1 nosaukuma laikraksts un 12 nosaukumu žurnāli. Kā ik gadu, lasītāju iecienītais žurnāla "Ir" abonements tika uzdāvināts.

2020.gadā Šķēdes pagasta bibliotēka LNB un Kultūras ministrijas projektā "Vērtīgo grāmatu iepirkums publiskajām bibliotēkām" ieguva 42 grāmatas kopsummā par 385,77 *EURO*.

Tabula "Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums"

	2018	2019	2020
Pašvaldības finansējums krājuma komplektēšanai	1777	1314	1287
<i>t. sk. grāmatām</i>	1150	858	836
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	232	218	52
<i>t. sk. periodiskajiem izdevumiem</i>	627	456	451
Finansējums krājumam uz 1 iedz. skaita pagastā, pilsētā, reģionā	3,11	2,48	2,48
Finansējums krājuma komplektēšanai kopā	1781	1367	1293

Pārskata periodā bibliotēkas krājuma inventarizācija nav veikta.

Tabula "Krājuma rādītāji"

	2018	2019	2020
Jaunieguvumi kopā	473	463	506
<i>t. sk. grāmatas</i>	127	102	134
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	34	37	54
<i>t. sk. bērniem</i>	36	27	21
Izslēgtie dokumenti	940	412	441
Krājuma kopskaits	5984	6035	6091
Grāmatu krājuma apgrozība	0,97	0,95	0,64
Periodisko izdevumu apgrozība	8,59	6,14	3,26

Bibliotēkā pieejamas 2 abonētās datu bāzes- Letonika.lv un Lursoft laikrakstu bibliotēka News.lv. To izmantošana nav tik plaša, kā varētu vēlēties; pie to popularizēšanas vēl jāpiestrādā. Datubāzu zemais apmeklējums daļēji izskaidrojams ar bibliotēku darbību Covid-19 apstākļos.

Tabula "Bibliotēkā pieejamo datubāzu izmantojums"

Dabubāze	2018	2019	2020
Letonika	50	75	
News		3	6

Bibliotēkā vairāk tiek izmantota Latvijas Nacionālās digitālās bibliotēkas kolekcija Periodika.lv.

Pati lielākā ar krājumu saistītā problēma šobrīd ir nepietiekamais finansējums krājuma atjaunošanai un papildināšanai. Lai stāvokli kaut nedaudz uzlabotu, diezgan aktīvi tiek izmantotas SBA sniegtās iespējas.

7.Darbs ar bērniem un jauniešiem

2020.gadā Šķēdes bibliotēkā reģistrēti 48 lasītāji- bērni un jaunieši līdz 18 gadu vecumam. Tas ir par 20 lasītājiem mazāk kā iepriekšējā gadā. Bērni un jaunieši bibliotēku apmeklējuši 784 reizes (par 693 mazāk kā pērn), viņiem izsniegti 509 eksemplāri (-489) no bibliotēkas krājumiem.

Mazā bērnu un jauniešu aktivitāte izskaidrojama ar 2020.gada ārkārtas situāciju, kuras laikā bibliotēkā nebija iespējama datoru izmantošana, kā arī bibliotēka bija mazāk atvērta lasītājiem

8.Novadpētniecība

Gadu no gada no preses un citiem resursiem tiek vākti un apkopoti materiāli par Šķēdes pagastu un tā iedzīvotājiem. Novadpētniecības katalogā Šķēdes pagasta bibliotēka izveidojusi 49, bet rediģējusi 66 MARC ierakstus.

9.Projekti

Pārskata periodā nav rakstīts neviens projekts.

10.Publicitāte

Par notikumiem bibliotēkā, bibliotēkas sniegtajiem pakalpojumiem un iespējām sabiedrība tiek informēta ar afišu palīdzību. Tās tiek izvietotas uz ziņojuma dēļa pie pasta un

pagasta centrā pie veikala. Informācija tiek nodota arī telefoniski un mutvārdos. 2021.gadā jāizveido bibliotēkas vietne sociālajos tīklos.

11.Sadarbības tīkla raksturojums

Šķēdes bibliotēkai ar darbu saistītos jautājumos un SBA laba sadarbība izveidojusies ar kolēģiem Saldus un Brocēnu novados. Lai racionāli izmantotu nelielos līdzekļus krājuma komplektēšanai, cieša sadarbība ir ar Apvienotās Jaunlutriņu un Šķēdes pagastu pārvaldes Jaunlutriņu bibliotēku- katra bibliotēka cenšas iepirkt atšķirīgu grāmatu klāstu, lai to pēc laika varētu apmainīt, tā paplašinot piedāvājumu abu bibliotēku lasītājiem.